

## Størstu jarðskjálvta- vanlukkurnar í 900 ár

Niðanfyrir er yvirlit yfir størstu vanlukkurnar sum hava staðist av jarðskjálvtum seinastu 900 árin

| Ár:  | Stað:              | Deyð:   |
|------|--------------------|---------|
| 1057 | Chihli, Kina       | 25.000  |
| 1268 | Sificia, Litlaasia | 60.000  |
| 1290 | Chihli, Kina       | 100.000 |
| 1293 | Kamakura, Japan    | 30.000  |
| 1531 | Lissabon           | 30.000  |
| 1556 | Shensi, Kina       | 830.000 |
| 1667 | Shemaka, Sovjet    | 80.000  |
| 1693 | Catania, Italia    | 60.000  |
| 1737 | Calcutta, India    | 300.000 |
| 1755 | Norður-Persia      | 40.000  |
| 1783 | Calabrien, Italia  | 50.000  |
| 1797 | Quito, Ecuador     | 41.000  |
| 1908 | Messina, Italia    | 75.000  |
| 1920 | Kansu, Kina        | 180.000 |
| 1923 | Tokyo, Japan       | 143.000 |
| 1935 | Quetta, India      | 60.000  |
| 1939 | Chillan, Chile     | 30.000  |
| 1939 | Erzincan, Turkal   | 23.000  |
| 1960 | Suður-Chile        | 5.700   |
| 1960 | Agadir, Marokko    | 12.000  |
| 1962 | Útnyrðings-Iran    | 10.000  |
| 1963 | Skopje, Jugoslavia | 1.100   |
| 1968 | Khorassan, Iran    | 15.000  |

Jarðskjálvtin í Iran kostaði 15.000 mannalív, enn fleiri vórðu løstað og umleið 100.000 gjørdust heimleys. Myndin vísir ein av teimum sum slapp við livinum. Hann situr, har heim hansara einaferð stóð.



## FRIDTJOF DIESEN SKRIVAR UM OSCAR TORP

ende og sist var de toneangivende. Han var en real kar og talte andres meninger. Han ble ikke fornærmet og erkjente at han ikke var ekspert på alt, men søkte gode råd der de var å få. Som vi tidligere har under streket var Torp i et og alt et heldig valg i regjeringen. —

**FORHOLDET** mellom statsminister Johan Nygårdsvold og hans forsvarsminister var friksjoner. Begge var de enkle, trauste og solide arbeidere som forsto hverandre. Torp hadde nokk ett lettere lynne og humor og var mindre nedfor og melankolsk, men Nygårdsvold, populært kalt «Gubben» hadde nok av og til sitt fine trønderhumor som brøt lik solstrålene gjennom skylaget en tung, regnfull dag. Tida gikk — de fem tunge årene tok slutt. Og som et eventyr kunne de en dag gå i land i Oslo. Med jubel, seier, sol og smil, men også med ansvars trygde på deres skuldre.

## Attersyn på Oscar Torps arbeidsdager etter 1945

I 22 AR hadde Oscar Torp vært det norske arbeiderpartiets formann. Nå ville han ha avløsning. I de senere år har det vært diskutert om det var fornuftig om partiformannshvervet og statsministerhvervet var en grei ordning.

NÅ fikk imidlertid Oscar Torp avløsning som partiformann etter mange slitsomme år. De vanskelige forhandlingene om regjeringsskiftet fant sted sommeren 1945. Det var krav fra konservativt hold at Oscar Torp og Trygve Lie ikke skulle være med i den nye regjering. Oscar Torp ble sjef for et nytt departement: Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.

Trygve Lie ble utenriksminister det vil si han fortsatte i sitt gamle embede. Oscar Torp var den rette mann for å organisere noe nytt. Han var kommet til Norge i den første gruppen, regjeringsskiftet ledet av kronprins Olav. Han var derfor klar over hva som trengtes av arbeid og varer for å få det hele til å fungere noenlunde normalt igjen.

I februar 1946 ble Trygve Lie avløst av Halvard M. Lange som utenriksminister. Lie ble kalt til generalsekretær for verdensorganisasjonen FN. Under viktige forhandlinger i forbindelse med NATO ble Torp og Lange sendt til Washington for å forhandle om vanskelige saker i forbindelse med det nordatlantiske forsvarssystem. Man hevet jo røster for et rent nordisk forsvarsforbund også.

I mellomtida hadde Redaktør Nils Hønsvald fra Torps heimby Sarpsborg avløst ham som Forsyningsminister. Dette departement falt senere bort.

DET norske Arbeiderparti hadde sentralstyremøte den 12. november hvor Gerhardsen til manges overraskelser ba om avløsning som statsminister. Han ville ha Oscar Torp som etterfølger. Han var villig til det og den nye regjeringen Torp overtok regjeringssmakta den 16.11. 1951. Det ble en del endringer men Torp beholdt bl. a. utenriksminister Lange. Gerhardsen ledet stortingets arbeiderpartigruppe og tok i 1954 over som Stortingspresident. Det hadde vært slitsomme år.

Statsminister Torp kunne i 1953 melde fra til Stortinget at nettoinvesteringene i de 6 første årene etter krigen hadde vært 21 milliarder, fiskerierne like og jordbruket med 20 pst.

oppover, enda bort i mot 70.000 hadde forlatt denne næringsgrenen.

Under stortingsvalget i '53 rådde det stor spenning. Valgordningen ble forandret det kunne være fare på ferde for Arbeiderpartiet slik at det risikerte å miste en del plasser, men overraskelsen var stor da Arbeiderpartiet fikk 77 representanter og over 830.000 stemmer. Hertil kom også 3 mann fra kommunistene. — Vi kan vel nevne hvilke merkesaker som ble tatt opp under Oscar Torp. De står alle i programmet men fra 1951 blir det fritt salg av lastebiler og busser, en rekke storbedrifter startes, flyselskapet SAS får forbønner med Norge, sosiale tiltak og hovedavtale for jordbruket. — I 1952 gjennomføres kulturtiltak og Norge slutter seg til det nordiske råd. 1953 bl. a. Statens medisinaldepot, 300.000 statsskattetrytere blir fritatt og en hel rekke viktige saker på mange områder.

DEN 14. januar 1955 innleverte Oscar Torp sin avskjedssøknad og Einar Gerhardsen overtok ledelsen av regjeringen. Torp ble Stortingspresident og ble senere utnevnt til Fylkes (Amt)-mann i Vestfold fylke. Ved et senere valg representerte han Vestfold på stortinget.

VI har i korte trekk skissert Oscar Torps liv og arbeid. Og ved slik manns bortgang stanser man opp og ser seg tilbake. Han har vært med på å flytte milepeler i norsk politikk både for og etter den annen verdenskrig som få andre. Han ofret ikke bare hele sitt liv for arbeiderørsla, men for hele landet. Det er vel få framtidens statsmenn som hadde så få personlige uvenner som han. — Fra sin ungdom av gikk han i

livets skole og lærte alt hva han hadde brukt for i det uavlatelige og varierte arbeid han sto for. Han glemte aldri gamle, gode venner i heimbyen og vendte ofte tilbake til den. Han var den samme glade Østfoldgutt, glad i sine partifeller, i «fotballgutta» vennene i sangkoret og kjent som en god og skvær kammerat med et varmt hjertelag for alle som var kommet på livets skyggeside.

Han var en god mann for sin hustru og barna, omsorgsfull og snill, og sønnen, Oddvar, følte det som en hovedgesskikkelse var gått bort ved hans død.

MENNESKET og statsmannen Oscar Torp ble minnet ved en stor høytidelighet i Oslo Arbeidersamfunns store sal. Den norske arbeiderørslas komponist og framtidende musiker Jolly Kramer Johansen spilte orgelpreludier. Vår framside arbeiderdikter Arne Pásche Aasen leste en stemningsfull prolog viet Torps minde. En av våre største operasangere, Bjarne Bunde sang Griegsanger, Fagforeningens Mannskor hvor Torp i sin ungdom sang vakkert og gripende sanger som den avdøde hadde vært glad i.

EN av Arbeiderpartiets største talere og Torps nære venn, Redaktør Martin Tranmæl tegnet et vakkert bilde av mennesket og politikeren. Redaktør og mangeårig stortingsmann Nils Hønsvald fra heimbyen Sarpsborg festet seg ved minnet om ungdomsvennen som gikk ut i arbeidslivet med 14 år og modnet seg gjennom livets strid og stormer til den sorgens dag da han ble borte fra sitt rike virke. Redaktør Håkon Hoff fra Tønsberg i

Vestfold tegnet tilslutt et bilde av Torps korte virke som Fylkesmann der. Dermed var minnemøtet forbi.

...

DET kan være på sin plass å sitere Einar Gerhardsens tale i Norsk Rikskringkasting den 2. mai 1958:

»I går 1. mai, skulle han tale til arbeiderne i Stavanger. Og så ble denne 1. mai dagen hans siste dag. Oscar Torps legning gjorde det naturlig at han fikk oppgaver å løse også utenfor det partipolitiske arbeid. Tidlig kom han med i kommunestyret og formannskapet i sin heimby. Etter at han kom til Oslo, ble han ordfører i landets hovedstad, og seinere. Men allsidigheten og formatet av hans evner kommer tydeligere fram i hans arbeid i regjeringen. I sammen 15 år, lengere enn noen annen i nyere tid, var han med i Kongens råd. Han har stått i spissen for sosialdepartementet, forsvarsdepartementet, finansdepartementet og Forsyningsdepartementet. I tre år var han statsminister og siden 1955 Stortingspresident.

Rik og storslået har hans innsats vært i vårt offentlige liv. Rike evner utfoldet han, og med tillit ble han møtt.

En stor gjerning er fullført. Vi er ved veis ende. Men minnet om Oscar Torp vil bli bevart i manges sinn, som kjente ham og som opplevde ham. Oscar Torp vil leve i vår historie.

Med vemod takker vi ham for alt og lyser fred over hans minne.

Fridtjof Diesen.